

Újpest-Belsőváros

2008. 02. 17.
Presbiteri csendesnap

Szigeti János

A JÓ PÁSZTOROM ÉS ÉN

Olvasandó (lectio): Jn 10,1-15

Alapige (textus): Jn 10,9-11

Én vagyok az ajtó: ha valaki rajtam át megy be, üdvözülni fog (megtartatik), az bejár és kijár, és legelőre talál. A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson: én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek.” „Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja a juhokért.”

Imádkozzunk!

Urunk, Istenünk! Te, Aki a világmindenséget teremtetted szavaddal, a semmiből, Te, Aki a rendnek az Istene vagy, és hatalmasabb mindennél, magasztalunk Téged azért, hogy szólhatunk Hozzád, mert Te megszólítasz bennünket, s mi válaszolhatunk a Te szavadra. Magasztalunk Téged nem csak mint Teremtőnként, hanem mint Megváltónkat. Hiszen Te nem olyan Isten vagy, Aki megteremtetted, létrehozod művedet, és magára hagynád, hanem kijelentetted Magad, mint Gondviselő Mennyei Édesatyja. Így jövünk Hozzád, és szólítunk meg mint mennyei Atyánkat. S tesszük ezt nem a magunk bátorságából, mert hogyan mernénk mi így szólani Hozzád, és így megállni a Te fenséged előtt, hanem azért, mert a mi Urunk, Jézus Krisztusunk tanít minket, hogy így szólhatunk, Aki ezt a jogot az Ő vére árán szerezte meg nekünk. Mert Te Őbenne kijelentetted Magad, mint megváltó Urunkat. Hálát adunk a

megváltásért, s azért, hogy amikor rádöbbenünk erőtlenné váltunkra, gyöngeségünkre, arra, hogy a Te törvényednek eleget tenni nem tudunk, akkor találkozhatunk a Te szereteteddel, Jézusban. A Te kegyelmedre bízhatjuk magunkat; és vallhatjuk, hogy ez a kegyelem mindenre elégséges. Ezért hálát adunk, hogy a Te erőd erőtlenség által is célba ér. Urunk! Oly csodálatos, hogy mindez élő valóság, mert Te Szentlélek Isten vagy. Lelked által itt vagy, jelen vagy, és kijelented Magad mint élő Isten. Kérünk, add, hogy így tudjunk ezen a vasárnapon is megtapasztalni Téged, így tudjunk találkozni Veled, élő Igédben. Mert Igéd élte a mi lelkünket, vezet, és tartja meg az örökéletre. Kérünk, cselekedd, hogy Igéd magvetése szívünkbe hullva jó talajra leljen! Hogy tudjunk méltó gyümölcsöt teremni hozzád, a Te dicsőségedre, és a mi felebarátaink javára! Kérünk, mindenható Istenünk, add, hogy meghalljuk Igédet, hogy az Úr Jézus Krisztus nekünk Pásztorunk, s mi az Ő legelőjének nyája vagyunk. De halljuk meg úgy is, hogy szolgáló gyülekezet, hogy a hallott Ige indítson bennünket szolgáló életre! Kérünk, fogadd el a mi bűnbánatunkat, hallgasd meg könyörgésünket! Szent Fiadért, a Jézus Krisztusért kérünk!

Ámen.

Igehirdetés

Kedves Testvérek!

Két kérdésben szeretném fókuszálni a mai Ige üzenetét.

Az egyik így hangzik: „Kicsoda Jézus?”

Van több ilyen kijelentése, amelyek így kezdődnek: „Én vagyok...”, és ezután szebbnél szebb metaforák hangzanak el.

Kicsoda tehát Jézus? – kérdezi ezt meg újra meg újra minden keresztyén ember. De kérdezik azok is, akik messze elkerülik a templomot. Mert a templomot kikerülni lehet, de Jézus Krisztust nem!

A másik kérdés, amit szintén feltesz minden hívő ember, és azok is, akik kikerülik a templomokat, mert ezt a kérdést szintén nem lehet kikerülni: „Kicsoda vagyok én?”

Kicsoda vagyok én, aki itt élek a földön, mi az én értékem? Hol van az én helyem? És meg kell találni a feleletet! Feltétlenül szükséges, mert különben összeroskad a lélek. Különben összeomlik az élet. Különben valóban olyan lesz, mint az a ház, amelyiknek nem volt alapja, és jöttek a viharok, és semmivé vált.

Nos, tehát, hogyan válaszol az Ige ezen a délelőttön a kérdésünkre: „Kicsoda Jézus?”, és „Kicsoda vagyok én, személy szerint, egyen-egyenként, és név szerint”.

A válasz pedig ebben a csodálatos pásztori Igében hangzik.

Pásztori Ige akkor, ott nagyon is érthető volt, gondolnánk, hiszen ahol elhangzott, egy olyan vidék volt, amely mezőgazdasági termelésre alkalmatlan volt, ezért az ott élők pásztorkodásból tartották fenn magukat. Ez a Betlehemtől Hebronig terjedő, körülbelül 50 km hosszú, 20–30 km széles fennsík, ha lehet így mondani, de jobbra hegyes-völgyes, sziklás táj.

Pásztorok voltak tehát azok az emberek ott, azon a vidéken. Tudhatták, de tudhatta mindenki, aki akkor ott élt, Izraelben, hogy mit jelent pásztornak lenni. Azt jelentette, hogy számtalan veszély! Tolvajok, akiknek semmi sem drága, farkas, amely rátör a nyájra, ragadozók... És persze ott voltak a sziklák, a hasadékok, ahova könnyen becsúszhatott egy bárány, és a pásztornak utána kellett menni, ha pásztor volt, és nemcsak béres. Még az élete árán is utánamenni, és kihúzni, kiemelni abból a szakadékból, abból a mélységből, a biztos pusztulásból.

A védelem pedig a karám: kőből rakott, kerített fal, amelynek a tetejére tövises ágakat tettek. Az ajtó? Az ajtó maga a pásztor. Ugyanis éjjel odafeküdt a pásztor az ajtóba, és szó szerint maga lett az ajtó. De ajtó volt akkor is, amikor reggel kiengedte a juhokat, és az ő keze alatt, óvó, vizsgáló szeme előtt mentek ki a juhok. Amikor visszatértek a legelőről, megint csak a pásztornak a gondoskodó, gyógyító keze volt ott rajtuk, mert úgy engedte be őket, hogy előbb megvizsgálta: nincs-e bennünk bogáncs, nem betegek-e, nem támadta-e meg őket valamilyen parazita.

S mégis – így olvastuk az Igében –, hogy a hallgatók nem értették ezt a példázatot, ezt a képet. Mit akar mondani Jézus?

Pedig még az Ószövetségben is ott van a gyökere ezeknek a pásztori Igéknek, amikor így vall a zsoltáros a 23. zsoltárban: „Az Úr énnékem őriző pásztorom...” Egészen világos a kép, hiszen ismerték, mégis nehezen értik azt, amit Jézus mond!

S ott volt a messiás-várásnak az ígérete, várakozása is, hiszen Ézsaiás próféta is úgy hirdeti a Messiást, hogy Ő majd jó pásztor lesz a népnek; hűséges pásztor, aki a gyöngéket felemeli, a karjában hordozza (Ézs 40,11; Ez 34,11-17).

S persze ott voltak a figyelmeztető, fenyítő Igék a hűtlen pásztorokról. Azokról, akik valóban nem töltötték be a küldetésüket, a hivatásukat, azt, amire Isten rendelte őket. (vö. Ézs 56,9-12; Jer 6 r.; Mik. 3. rész)

Ismét csak hangzik a kérdésünk: „miért olyan nehéz megérteniük a hallgatóknak, akit ott Jézust hallgatják, ezeket a szép, és mélyen gyökerező képeket?” Azért, mert túlságosan érthetőek! Mert nagyon is érthetőek! Azért hallották meg nehezen, mert akik hallgatták, tisztában voltak a mulasztásukkal. Érezték, s ott a lelkükbe belemart a fájdalom, a félelem, a tiltakozás, hogy „Nem, nem rólunk van szó, amikor hűtlen pásztorokról hangzik az Ige!” „Nem rólunk van szó...”, hiszen farizeusok és írástudók hallgatják Jézust, hallgatják

Isten Igéjét. Azok hallgatják, akiknek hűséggel kellett volna Isten népét vezetniük, és gondját viselniük.

S vajon vezették-e? Igen! Az érdekeik nyomába! Amerre a ő érdekeik vezettek, arra vezették a rájuk bízottakat. Vezették? Vagy magukra hagyták őket? Az is megtörtént!

Jézus így mondja: „Megsajnálta őket, mert olyanok voltak, mint a pásztor nélkül való nyáj” – írja az evangélium (Mt 9,36; Mk 6,34). Mint akiket ott hagyott a pásztor! Gazdátlanok; gyötri őket számtalan betegség, kín. Nem tudják, merre menjenek, merre van a helyes irány, hol találnak táplálékot, hol találnak életet.

Itt álljunk meg egy pillanatra. Mert érezzük, értjük mi is az Igét: mit jelent az, hogy Isten nyája vagyunk. Hát azt, hogy mi azok vagyunk. S mit jelent az, hogy „pásztor?” Máris felmutatunk a szószékre, és azt mondjuk, hogy „Igen! Ott van a lelkipásztor, és ebben a képben pedig róla van szó”.

De nem ilyen egyszerű! Mert ahogyan a lelkipásztor igehallgató is (föltétlenül az kell, hogy legyen!), ugyanúgy minden igehallgató bizonyos értelemben mindig pásztor is!

Hogy ez mit jelent? Gondoljunk a mindennapjainkra! Vajon az édesapánk, az édesanyánk nem pásztorai-e a családjuknak? Dehogyan nem! Vajon nem nagy-e a felelősségük, hogy ne csak testi táplálékot adjanak, ne csak testileg óvják védőoltásokkal a gyermekeiket, hanem hogy a lelkük ott legyen a szülők óvó tekintete előtt, és vigyázzanak azokra a báránycsordákra. Minden szülő pásztor! Pásztor a családjának!

Vajon akikre emberek bízattak, egy hivatalban, ha csak egy valaki, hogyha magasabb beosztása van többeken, vajon nem pásztorai-e azoknak? Nem kell-e a lelkükre is odafigyelni? Mert nem tárgyak bízattak rá csupán! Nem eszközök, hanem emberek.

Vajon a tanár nem pásztor-e? Dehogyan nem! Pásztorai annak a kis nyájnak, de mennyire fontos, hogy ne csak szellemi, értelmi táplálékot adjon, hanem lelkit is!

Nos, tehát pásztorok vagyunk valamennyien, de inkább így mondok – valószínűleg ismerős a kifejezés –: „bojtár”. Gyökössy Endrének, Bandi bácsinak volt ez a kifejezése – bár óvakodom attól, hogy utánozzam őt –, de bátran vegyük át azt, ami tanítás és nem utánzás. Így mondok tehát: „Bojtárok vagyunk!” Miért? Azért, mert – azt mondtam az imént –: „igehallgatók vagyunk”, és ez azt jelenti, hogy a jó Pásztornak, az igazi Pásztornak a hangját figyeljük. Őt követjük.

Őt kell követnie tehát mindenkinek, aki ilyen bojtárja akar lenni, aki vállalja ezt a felelősséget, hogy Jézus vezessen. (vö. Ján 10,4-5) Hallani kell tehát az Ő szavát! Újra, meg újra!

Emlékszem, hogy egyszer, még kisdíák koromban eltévedtem egy kiránduláson. Nagy volt a riadalom, enyém is, meg a tanárnőé is, és hangzott a kiáltás, a nevemen-szólítás. Én meg persze sírós hangon válaszoltam. Adtam a

visszajelzést, de nem volt elég egyszer. Mert ahhoz, hogy követni tudjam a hangot, újra meg újra szólongatni kellett, és nekem újra meg újra válaszolnom kellett. Nagyon egyszerű a kép!

Ilyen nagyon egyszerű az, amikor Jézus azt mondja: Ő szólongatja az övéit, és szüntelenül hívogatja. De nem egy csendes erdőben vagyunk, ahol legfeljebb a madarak csicseregnek, és semmi más nem hallatszik, hanem bizony nagy a zaj körülöttünk, meg ott, belül is néha. Nekünk ilyen zajban kell meghallanunk a jó Pásztornak a szavát.

Miből állnak ezek a zajok: vannak mindenféle külső hangok. Mindenféle olyan hang, hogy „Ugyan már? Templomba menni? Nincs jobb dolgod?” „Ugyan már? Nem érek rá!”. Vannak belső hangok: „Most nincs időm! Majd legközelebb!”

Sokféle hang van. Van olyan hang is, amely azt mondja: „Isten úgysem hallja, amit mondok. Lám, most is milyen nehézségekben, küzdelmekben vagyok”.

Lehet olyan hang is: „Most nincs semmi gondom, ezért most nem kell mennem, nem kell figyelnem a szavára”. Most éppen a vidám nevetés, máskor meg a sírás, ami elnyomja az Ő szavát.

Sokféle hang van ebben a világban, de a legveszélyesebb mindig az, ami csak éppen egy kicsit tér el attól, ami a jó Pásztornak a hangja. És ez az, ami igazán sátáni!

Azért mondom így, hogy igazán sátáni, mert sokféle olyan hang van, ami szinte megegyezik az Igével. Majdnem ugyanolyan. Majdnem azt mondja. De tudjuk jól, hogy ami „majdnem olyan”, az nem olyan! Ami majdnem az, az nem az! Ezek a hangok sokféle irányból jönnek, sokféle báránybőrbe bújt farkas próbál bégetni, próbál olyan kedves hangokat adni, hogy helye legyen Isten nyájában. Vagy egyenesen ők próbálnak hívogatni.

Mert mikor nehéz egy dallamot énekelni? Akkor, hogyha hallunk egy nagyon hasonlót. Ha merőben más, akkor nincs semmi gond, mert megkülönböztethető. De ha nagyon hasonló?...

Nem volt kántorunk egy alkalommal, a reggel 8 órai pünkösdi istentiszteleten az Attila utcában. Én nagy erővel, szépen, bízva a hangomban és a hallásomban, belekezdtem az énekbe. Még tetszett is, hogy no lám, ez szépen megy. De aztán egyszer csak azt vettem észre – no meg a gyülekezet is –, hogy elkezdtem egy jó dallamon, és folytattam egy másik pünkösdi éneknek a dallamán. Bizony, ez mosolyognivaló. El kellett hallgatnom, és azt mondanom, hogy „Elnézést, Testvérek, kezdjük előlről!” No, ez a példa egy nagyon komoly veszélyre figyelmeztet. Elkezdünk egy jó dallamot, a Krisztus dallamát, dicsérni Őt, és egyszer csak nem ott folytatjuk, hanem egy másik dallamon egy olyan gyülekezetben, ahol igazából nem Jézus Krisztust követik. Pedig „mintha” Őt követnék! S ezért nagyon lényeges, hogy Jézus Krisztus az ajtó. (Ján 14,6)

Ő az ajtó! Mit jelent ez?

Mindenek előtt azt, hogy egyedül Jézus Krisztus! Ő a mérték. Ha bárhol azt mondják, hogy „Jó, Őt is tiszteljük, Ő is nagy *ember* volt”, akkor már nem akarok belépni azon az ajtón, mert ott nem Jézus Krisztus az ajtó. Mert tudjuk: Jézus Krisztus nem nagy *ember* volt, hanem Isten Fia, Megváltó. Emberré lett, érettünk. És egyedül Őt imádjuk. S tudjuk, valljuk, hogy egyedül Ő a Közbenjáró. (vö. Róm 8,26-27, 34; Zsid 7,22, 25; 1Pét 3,22)

Amikor tehát így figyelmeztet az Ige, és hív bennünket vizsgálatra: önvizsgálatra, és vizsgálatára minden ilyen helyzetnek, akkor az első, amit meg kell látnunk, észre kell vennünk: Jézus Krisztus-e az ajtó? Mert őáltala és Őbenne van egyedül üdvösségünk! (ApCsel 16,31)

Azonban az, hogy Jézus az ajtó mint jó Pásztor, azt is jelenti, hogy őrajta keresztül. Vizsgáljuk meg ezt kissé!

A pásztor ott feküdt, ő volt a védelem, a biztosíték, de ő volt az is, aki megvizsgálta a bárányait.

Hogy Jézus az ajtó, az a mindennapjainkban azt jelenti, hogy amikor reggel elindulok, őrajta keresztül megyek. Ő az a lelki ajtó. „Uram! Vizsgálj meg!” – mondja a 139. zsoltár. Vizsgálj meg, amikor útnak indulok, hogy azzal a lélekkel, azzal az indulattal tudjak menni, azzal a szeretettel, ne csak a szószekekre, hanem akkor is, amikor a piacra megyek. Azzal a lelkülettel tudjak menni oda is! Nehogy haraggal, nehogy indulattal tegyem. De amikor indulok a mindennapokba, végezni a feladataimat, akkor „Vizsgálj meg! Hadd menjek Rajtad keresztül, hogy ne vigyek aggodalmakat. Ne vigyek feszültséget oda, a munkahelyemre!” Ne vigyek kicsinyhitűséget! S még mennyi és mennyi mindent vizsgálj meg, Uram!

„De vizsgálj meg úgy is, hogy vigyek!” Vigyek reménységet, vigyek szeretetet. Vigyem azokat a lelki kincseket, amiket én Tőled kaptam, a Te legelődön.

Jézus Krisztus az ajtó. Bizony, ez azt jelenti, hogy aki ezen az ajtón lép át, és lép ki reggelenként, az ezen az ajtón érkezik haza is. „Uram! Amikor hazaérkezem, maradjon kint a bogáncs. Ne vigyem be a házba, a hajlékba, a többiek közé, hogy megszúrjam a többieket”. Hogyha valamilyen gondolat megtelepedett a lelkemen, és az, mint valami parazita rá tud telepedni a lélekre, és rágja, szívja... Talán valami irigység, talán valami bosszúság, talán valaki, akit nehéz elhordozni. De ne feledjük: akit nehéz elhordozni, az saját magának a legnagyobb büntetés, mert ő mindig önmagával van.

Nos, Úr Jézus! Vedd le az ilyen gondolatokat, és az ilyen érzéseket is, hogy így, megtisztítva tudjak belépni az otthonomba! És tudjak pásztorra lenni az enyéimnek!

Jézus Krisztus a jó Pásztor, Aki jön. Miért is? Azért, „...*hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet.*” (Lk 19,10). Hogy kihúzzon azokból a vermekből, szakadékokból, ahova bizony bele lehet esni, bele lehet csúszni ebben a világban. De jön azért is, hogy bővölködjünk és életet találjunk. (Ján 6,38-40)

Megint meg kell torpannunk egy pillanatra, mert mit jelent az, hogy „bővölködjünk”?

Kezdem a félreértéssel. Van egy olyan majdnem keresztyén csoport – lehet, hogy van több is, de én erről az egyről tudok –, ahol azt mondják: „Aki Jézus Krisztushoz tartozik, az a zsebével is rendben van”. „Annak van bankszámlája, és az éli világát, mert milyen az az Isten, aki hagyja, hogy a gyermekei itt, a földön bármiben is hiányt szenvedjenek”. No, ez a félreértés, az alapos félreértés! Mert Isten nem biztosítási ügynök, nem bankár, aki osztogatja gyermekeinek a csekkeket..., hanem jó Pásztor!

És amikor azt mondja az Ige, hogy jó pásztor, aki bővölködő legelőkre vezeti az övéit, akkor nem másról van szó, mint arról, hogy az Ő kegyelme mindenre elégséges. Arról van szó, hogy „*Mindenre van erőm a Krisztusban, aki megerősít engem*” (Fil 4,13). Arról van szó, hogy „*Örüljete az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljete*”(Fil 4,4).

Amikor Pál apostol azt mondja, hogy „*Örüljete ... Ismét mondom: örüljete*”, akkor börtönben volt! Mégis így mondja! Miért? Azért, mert ahova Jézus Krisztus vezet bennünket, azok a bővölködő legelők, azok az Isten kegyelmének a területei, ahol Isten hordozza az övéit, és velük van.

Amikor ezt a szót halljuk, hogy „kegyelem”, ennek a szónak kibeszélhetetlenül gazdag az értelme. De föltétlenül ott van benne az Isten gondviselése. Amikor azt mondjuk: „Tud a dolgainkról, (Jel 2,2; 3,9), és az Ő akarata nélkül egy hajszál sem esik le a fejemről” – velem van Jézus. Velem van a terített ünnepi aszalnál, s velem van a kórházi ágynál. S velem van a koporsó mellett! És ez a kegyelem valóban hordoz. De ez a kegyelem mindig azt is jelenti, hogy öröm! Mert amikor Jézus boldogmondásokat mond, akkor ilyen példázatot mond. És benne rejlik a kegyelemnek a szava is.

Boldogmondással fejezzük be ezt az igehirdetést: öröm, mert Jézus Krisztus életre nyíló ajtó. Ő az Ajtó, amely életre nyílik, és örökéletre fog nyílni, s Ő a jó Pásztor, Aki vezet bennünket, s Akit ismerhetünk.

De ennél egy nagyobb boldogságot is ki kell mondanunk. Mert az igazán nagyszerű és csodálatos, hogy Ő ismer bennünket. Ismeri a nevünket, és ígéretet tett a keresztségben, hogy velünk lesz, szüntelenül, és vezetni fog; vezetni életünk minden napján. (Mt 28,18-20) És Ő fog a nevünkön szólítani, amikor majd végül, utoljára, de mindörökké elhangzik az Ő hívó szava, az Ő hazahívó szava.

Boldogság! Igen! Nagyszerű, hogy ismerhetjük Jézust. S nagyszerű, hogy feltehetjük a kérdést, immár megválaszolva: „Kicsoda Jézus?” „Az én jó Pászorom”. „S ki vagyok én?” „Az Övé!”

Ámen.

Imádkozzunk!

Úr Jézus Krisztus! Hálát adunk Neked Igédért, amely élő és ható, amely eljut a mi szívünkig. Hálát adunk Neked azért, hogy Te kijelented Önmagadat nekünk, és nem kell nekünk találgatnunk, gyarló emberi gondolatainkkal keresgelnünk téged, hanem Te mondd el, hogy ki vagy. Köszönjük, hogy oly egyszerűen, oly szépen mondd el, s oly érthetően. Bocsásd meg, hogy mi mégis olyan nehezen értjük meg az egyszerű szavakat, és képeket, mert megriadunk és megrettenünk. Érezzük, Urunk, mulasztásainkat. Érezzük, Urunk, esendőségünket. Érezzük a komolyságát annak, hogy milyen veszedelmes elbarangolni. Urunk! Kérünk, halld meg hát a kiáltásunkat, hogy ha mint elveszettek kiáltunk Hozzád! És add, hogy mi halljuk a Te hívó szavadat, hogy szólongatsz, s mi felelünk és felelünk újra, meg újra. Talán riadtan, de mégis örömmel a hangunkban, az imádságunkban. Urunk! Halld meg a kiáltásunkat, ha szakadékba estünk, és nem tudunk kijutni belőle, mert tehetetlenek vagyunk! Halld meg, és jöjj, találj ránk, emelj ki bennünket! Úr Jézus! Te vagy a jó Pásztor. Te életedet adtad a juhokért, életedet adtad miértünk, egyen-egyenként, személy szerint, név szerint. S ezen a délelőttön is így szólítottál meg bennünket, nevünkön szólítottál, mert ismeresz minket. Hadd kövessünk Téged! S hadd legyél számunkra az ajtó, hogy amikor hazatérünk, terajtd át tudjunk belépni az otthonunkba! És ne csak mint bárányaid élvezzük legelődnek javait, lelki kincsedet, hanem hadd tudjuk azt továbbadni, és legyünk a bojtáraid is! De kérünk, add, hadd tudjunk így indulni is otthonainkból a világba, oda, ahova rendelsz, ahol élnünk, munkálkodnunk kell, ahol bizonyosságot kell tennünk, hogy az örömök nem sodornak el, és a bánatok próbatétellé magasztosulnak a Te Lelkednek fényében. Kegyelmes Istenünk! Hálát adunk azért, hogy így vallhatunk: Te a mi jó Pásztorunk vagy, és így vallhatunk magunkról: mi pedig a tiéid vagyunk. A Te juhaid, a Te bojtáraid. Urunk! Kérünk, hallgasd meg ne csak a bűnbánatunkat, hanem a hálaadásunkat is, amikor elmondjuk Neked, hogy bizony, ez a mi egyetlen egy vigasztalásunk, hogy nem a magunkéi, hanem a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak a tulajdonai vagyunk, itt, a földi életben, s majd egykor a Te országodban, a mennyei hazában.

Ámen.